

Wat is naar uw oordeel de meerwaarde van de voorgestelde regeling?

De meerwaarde van de voorgestelde regeling is dat niet langer uitsluitend discriminatoire uitlatingen en discriminatoire behandeling is strafbaar gesteld, zoals tot nu toe in een aantal misdrijven en een enkele overtreding in het Wetboek van Strafrecht (WvSr) het geval is, maar dat door het nieuwe artikel 44bis WvSr bij elk strafbaar feit dat wordt begaan met een discriminatoir oogmerk de op dat feit gestelde vrijheidsstraf met een derde kan worden verhoogd, waardoor wordt aangegeven dat onze maatschappij discriminatie op geen enkel vlak accepteert, maar nadrukkelijk afwijst.

Om dit voornemen volledig vorm te geven is het noodzakelijk dat de voorgestelde tekst van het begrip 'discriminatoir oogmerk' in artikel 90quater WvSr wordt aangepast, omdat deze naar mijn mening niet correct en niet volledig is, zoals ik hierna zal beargumenteren, nadat ik voor de duidelijkheid eerst de nieuw voorgestelde tekst heb aangehaald.

Onder discriminatoir oogmerk wordt verstaan het oogmerk om haat tegen of minderwaardigheid van een groep mensen wegens hun ras, hun godsdienst of levensovertuiging, hun geslacht, hun seksuele gerichtheid of hun handicap tot uitdrukking te brengen.

Argument 1 Minderwaardigheid

De definitie **discriminatoir oogmerk** bestaat uit twee onderdelen:

- 1 het oogmerk om **haat tegen** een groep mensen wegens hun ras, hun godsdienst of levensovertuiging, hun geslacht, hun seksuele gerichtheid of hun handicap tot uitdrukking te brengen
- 2 het oogmerk om **minderwaardigheid van** een groep mensen wegens hun ras, hun godsdienst of levensovertuiging, hun geslacht, hun seksuele gerichtheid of hun handicap tot uitdrukking te brengen

Samengevat gaat het in de definitie om:

- 1 haat tegen een groep mensen ..... tot uitdrukking brengen
- 2 minderwaardigheid van een groep mensen ..... tot uitdrukking brengen

De omschrijving onder 1 is correct, maar de omschrijving onder 2 gaat er van uit, dat een groep mensen vanwege hun ras, enz minderwaardig is en dat is niet correct.

Naar mijn mening zou in plaats van '*minderwaardigheid van*' de aanduiding '*minachting voor*' hier beter op zijn plaats zijn:

- 2 het oogmerk om **minachting voor** een groep mensen wegens hun ras, hun godsdienst of levensovertuiging, hun geslacht, hun seksuele gerichtheid of hun handicap tot uitdrukking te brengen.

Argument 2 Groep mensen

Er is volgens de definitie alleen sprake van een discriminatoir oogmerk als haat tegen of minachting voor **een groep mensen** wegens hun ras, enz tot uitdrukking wordt gebracht.

Als een man in elkaar wordt geslagen, omdat iemand hem minacht vanwege zijn handicap, is er volgens de definitie geen sprake van discriminator gedrag omdat er geen haat tegen of minachting voor een groep mensen tot uitdrukking wordt gebracht, maar uitsluitend jegens deze ene gehandicapte.

Argument 3 Anti-discriminatiebepaling in de Grondwet

Artikel 1 van de Grondwet bepaalt:

Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of op welke grond dan ook, is niet toegestaan.

Het nieuw voorgestelde artikel 90quater lid 2 WvSr noemt als discriminatoire oogmerken: ras, godsdienst of levensovertuiging, geslacht, seksuele gerichtheid of handicap.

Hier ontbreken de discriminatoire oogmerken *politieke gezindheid* en *welke grond dan ook* uit de Grondwet, terwijl in de Grondwet *seksuele gerichtheid* en *handicap* niet met name worden genoemd, maar wel vallen onder 'op welke grond dan ook'.

Argument 4 In de wet genoemde discriminatiegronden

De website rijksoverheid.nl vermeldt onder **Wat is discriminatie?** Het volgende:

Het kenmerk waarop iemand onterecht anders behandeld wordt, noemen we een discriminatiegrond. In de wet worden de volgende discriminatiegronden uitdrukkelijk genoemd:

Leeftijd – Seksuele geaardheid – Godsdienst en levensovertuiging – Ras – Geslacht – Nationaliteit – Handicap of chronische ziekte – Politieke overtuiging – Burgerlijke staat – Soort arbeidscontract – Arbeidsduur.

De cursief gedrukte discriminatiegronden worden genoemd in het nieuw voorgestelde artikel 90quater lid 2 WvSr, de overige niet terwijl naar mijn mening in ieder geval bij aantal daarvan toch wel aanleiding bestaat om ze in de nieuwe begripsomschrijving op te nemen, zoals **leeftijd, nationaliteit, chronische ziekte en politieke overtuiging**, omdat met name ook deze gronden nogal eens aanleiding zijn voor bijvoorbeeld mishandeling.

Bij elke genoemde discriminatiegrond wordt uitleg en een voorbeeld gegeven, die hier korthedshalve achterwege blijven.

Bron: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/discriminatie/vraag-en-antwoord/wat-is-discriminatie>

Voorgestelde tekstaanpassing

Op grond van het voorgaande wordt geadviseerd om de voorgestelde nieuwe tekst als volgt aan te passen:

Onder discriminatoir oogmerk wordt verstaan het oogmerk om haat tegen of **minachting voor één of meer** mensen wegens ras, godsdienst of levensovertuiging, geslacht, seksuele gerichtheid, handicap **of chronische ziekte, leeftijd, nationaliteit of politieke overtuiging** tot uitdrukking te brengen.

Te overwegen is om de artikelen 137c tot en met 137f en artikel 429quater hiermee in overeenstemming te brengen.

Als het voorgaande wordt gehonoreerd, moet ook de Memorie van Toelichting worden aangepast:

Memorie van Toelichting

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Onderdeel B

Met dit onderdeel wordt het begrip 'discriminatoir oogmerk' uit het met onderdeel A voorgestelde artikel 44bis nader uitgewerkt.

Onderdeel B voegt in het Eerste Boek, Titel IX, over de betekenis van sommige in het wetboek voorkomende uitdrukkingen, aan artikel 90quater - dat bepaalt wat onder discriminatie en discrimineren wordt verstaan - een lid toe, waarin een definitie van discriminatoir oogmerk wordt opgenomen. Onder discriminatoir oogmerk wordt verstaan het oogmerk om haat tegen of **minderwaardigheid van minachting voor een groep één of meer** mensen wegens hun ras, godsdienst of levensovertuiging, geslacht, seksuele gerichtheid, handicap **of chronische ziekte, leeftijd, nationaliteit of politieke overtuiging** tot uitdrukking te brengen. De hier genoemde gronden sluiten aan bij de thans in de artikelen 137c t/m 137g en 429quater genoemde gronden, zij het dat ervoor gekozen is de formulering te moderniseren **en aan te passen aan de Grondwet** (zie verder ook de toelichting op de onderdelen **C t/m G**).

Nog een tekstuele opmerking tot slot:

In het wetsvoorstel begint onderdeel E in artikel I met de woorden:

In artikel 137c...

Dit moet zijn: In artikel 137e...